

ΜΑΞΙΜΟΥ

ΤΡΙΟΥ ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΥ

ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΛΟΓΟΣ

Περί τῶ τίς ὁ Θεός κατὰ Πλάτωνα.

Πεὶ μὲν δαιμόνων ἀμφισβητῶν, λόγον λόγῳ φέρω, καὶ ἀνέχομαι τὴν γένεσιν, καὶ εἶδεν δεινὸν εἶδός πλημελές εἶδός ἔξω ἔσπευ ἠγέμαι τὸν ἀμφισβητῶντα πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς ἄλλον, εἰ ἔστι τὸ δαιμόνιον, καὶ τί, καὶ ὅποσον. καὶ ἴδω μὲν ἐνταῦθα τὸ μὲν ὄνομα δῆλον, ἡ δὲ εἴσα ἐκ ἀφανῆς, ἡ δὲ δυνάμις ἀμφισβητήσιμος. νυνὶ δὲ δὴ τίς γινώσκωμαι ὡς Θεὸς λέγων; ποῖον κάλλος ῥημάτων ὡς βαλλόμενος; ἢ ποῖον φῶς ὡς ὀμμάτων σαφειάτων ποισάμενος; ἢ τίνα ἁρμονίαν ὡς ἡς ἐκ λόγου ἁρμολάμενος, δείξαιμι αὐτῷ ἑμαυτῷ καὶ ἄλλῳ τὸ νυνὶ ζητούμενον; Ὅποτε γὰρ εἶδὲ ὁ εὐφωτότατος τῶν ὄντων Πλάτων, εἰ καὶ πρὸς Ὀμηρον ὡς βαλλεῖν εἰθέλοις, ἔπω καὶ νυνὶ ἀξιοχρεῶς πιστεύειν ὡς Θεὸς λέγων, ἀλλ' ἐτέρωθεν τις πυθέσθαι ποθεῖ τὴν Πλάτωνος δόξαν, χολῆ γ' αὐτὸς ὅτι πολυμῆσαι τῷ λόγῳ, νυνὶ βραχυῶς ἔχω. Πλὴν εἰ μὴ καὶ ἀνδρὶ διψῶντι ποταμὸν παρόντος καθάρει καὶ πολλῶν, καὶ ἰδεῖν ἠδίστα, καὶ πιεῖν προσκωλύσάτω, καὶ θρῆψαι γοιματώτα, ἄλλοθεν ποθεῖν ἐκ πηγῆς ἀθροῦς, καὶ ἥττον

ἦττον τὰ αὐτὰ ἀγαθῆς ἀρυσάμενοι κομίζομεν τῷ διφάν-
 τι ἀναγκαῖον ποτὸν ὁποῖόν φασι τὴν γλαῦκα πάχειν,
 πρὸς μὲν τὸν ἥλιον ἀμαυρομένην, θηρόεσαν δὲ ἐν νυκτὶ
 ἔκπυρον φῶς· εἰ γάρ τις ἐς τὰς Πλάτωνος φωνὰς ἐμπροσθῶν,
 ἑτέραν δέεται λόγων, ἢ εἴτω ἐκείθεν τὸ φῶς ἀμαυρὸν δο-
 κεῖ, ἢ ἥκιστα μετέχον αὐγῆς σαφῆς, ἕτος ἔδ' αὖ τὸν ἥλιον
 ἴδοι ἀνίχοντα, ἔδ' ἔτι τὴν σελιώην λαμπερομένην, ἔδ' ἔτι τὸν
 ἑσπερον καταδύμενον, ἔδ' ἔτι τὸν ἑωσφόρον φθάνοντα. Ἐχ'
 ἀξέμας, καὺ γάρ τι ἠρέμα ἐνφῶ, οἷον αὖ εἴη τὸ πάθος
 τῶ τοιαύτῳ λόγῳ. αὐτὸ ἐκεῖνο, οἷον τὸ τῶν μεταλλῶν, ἕτοι
 γάρ πρὸς κόπτοντες τὴν γλαῦν, ὀρύσσονται τὸν χρυσόν, ἔχ' ἰ-
 κανοὶ δὲ γινώσκουσιν τὴν τῶ χρυσῆ φύσιν, ἀλλὰ ἔστιν ἔργον
 βασανιζόντων τὸν χρυσόν ἐν πυρὶ. εἰπάξω δὴ τὴν μὲν πρῶ-
 τὴν ὀμιλίαν τῆς Πλάτωνος λόγων, μετὰ τῶν τινὶ ἀτεχνῶς
 χρυσῆ. τὸ δὲ ὅτι τῶ ἑτέρας δέεται τέχνης, ἢ τὸ ληφθεὶν
 δοκιμάξασα ἢ ἐπιθεαίρσασα λόγῳ ὡς πυρὶ, χρῆσθαι ἢ δὴ
 δύναται ἀκράτῳ ἢ βεβασανισμένῳ τῷ χρυσῷ. εἰ τίνω
 δήλη μὲν ἢ μεταλλεῖα τῶ ἀληθεῖς, ἢ μεγαλόδωρος ἢ ἀφθο-
 ρος, δεῖ δὲ ἡμῖν τέχνης ἑτέρας πρὸς βάσανον τῶ ληφθεύ-
 τος, φέρει ὡς ἀκαλῶμεν τὴν τέχνην ταύτην ξυπεπιλαμβά-
 νεσθαι ἡμῖν τῶ παρόντος λόγῳ, τί ποτ' ὅτι τὸ θεῖον καὶ Πλά-
 τωνα σκοπεμένοισι. Εἰ ἔν ἔροίτο ἡμᾶς ἢ τέχνη φωνὴ λα-
 βῆσα, πότῃ τίνω ἔχ' ἠγέμενοι αὐτοῖσι εἶναι θεῖον ἐν
 τῇ φύσει, ἔδ' ἔχοντες καθάπαξ ἐννοίαν Θεῶν, ἀμφισβητή-
 μεν, ἢ ὡς Πλάτωνος, ἢ αὐτοὶ τινὰς ἔχοντες οἰκείας δό-
 ξας, ἕτερόν τι παρὰ ταύτας ἠγέμεθα δοξάζειν ἐκεῖνον,
 καὶ τὰ ἡμῶν φασκόντων ἔχειν, ἀξιώσειεν ἀποκρίσασθαι ὁποῖόν
 τινὰ ἠγέμεθα εἶναι τὸν Θεόν; τί τίνω, ὦ τὰν, ἀποκρι-
 νοίμεθα ὅ, τι ὅτι Θεός; Γυρὸς ἐν ὤμοισιν, μελανόχρους,
 ὀλοκάρυκος; καταγέλαστος ἢ ἀπόκρῃσις; καὶ εἰ μείζονος
 χαρακτηρίζοις τὸν Δία, κυανᾶς μὲν ὄφρυας, χρυσᾶς δὲ

χαίτας, ἐλελιασόμενον δὲ ὑπ' αὐτῆς τὸν Οὐρανὸς· πάντα
 γάρ πτε τὰ ποιῶντα ἄπορία ὄψεως, καὶ ἀθεοεὶα διηλώσεως,
 καὶ γνώμης ἀμβλύτητι, ἐφ' ὅσον δεινάνται ἕκαστοι ἐξαιρέσι-
 μοι τῆ φαντασίᾳ πρὸς τὸ κάλλιστον δοκῆν καὶ φιλόσοφοι κατα-
 μαυτόμενοι. εἶδὲ σιναγαγῶν ἐκκλησίαν ἡδὲ τεχνῶν τέ-
 των, κελόοις ἀπυρτις ἀθρόοις δὲ ψηφίσματος εὐδὲς ὑπο-
 κείνασαι τῷ Θεῷ, οἷοι ἄλλο μὲν αὐτὸν γραφέα εἰπεῖν,
 ἄλλο δὲ τὸν ἀγαλματοποιόν, καὶ τὸν Ποιητὴν ἄλλο, καὶ τὸν
 φιλόσοφον ἄλλο; ἀλλὰ εἰδὲ μὴ δὲ τὸν Σκύθῳ, εἰδὲ τὸν
 Ἑλλῶνι, εἰδὲ τὸν Πέρσῳ, ἢ τὸν Ὑπερβόρειον. ἀλλ' ἴδοις
 αὐτὸ ἐν μέσῳ τοῖς ἄλλοις, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐν ταῦτα ψηφί-
 σμεύεις τὸς ἀνθρώπους, πάντα δὲ πᾶσι διαφορομένης. καὶ τὸ
 εὐχρόνον τὸ αὐτὸ πᾶσι, καὶ τὸ κακὸν ὁμοιον, καὶ τὸ αἰχρόν,
 καὶ τὸ καλόν. νόμος μὲν ἦ δὴ καὶ δίκη ἀνω καὶ κάτω φέρεται
 διασώμενα καὶ σωρασόμενα. μὴ ἦν ὅτι γαστρί μοιολογεῖ ἐν
 τάτοις, ἀλλ' εἰδὲ πόλις πόλει, ἀλλ' εἰδὲ οἶκος οἴκῳ, εἰδὲ
 ἀνὴρ ἀνδρὶ, εἰδὲ αὐτὸς αὐτῷ. Τοῖος ἦν νόμος ὅστις ἐπιχθο-
 νίων ἀνθρώπων, οἷον ἐπ' ἡμᾶς ἀγρησι πατὴρ ἀνδρῶν καὶ
 Θεῶν τε. Ἐν τούτοις δὴ πολίμῳ καὶ χάσει καὶ διαφανίᾳ,
 εὐὰ ἴδοις αὐτὸ ἐν πάσῃ γῆ ὁμόφωνον λόγον, ὅτι Θεὸς ἐκ
 πάντων Βασιλεὺς καὶ πατὴρ, καὶ Θεοὶ πολλοὶ, Θεὸς παῖ-
 ρις, συνάρχοντες αὐτῷ. ταῦτα καὶ ὁ Ἑλλῶν λέγει, καὶ ὁ
 βάρβαρος λέγει, καὶ ὁ ἡπειρώτης, καὶ ὁ θαλάττιος, καὶ ὁ
 σαρδός, καὶ ὁ ἄσοφος. καὶ ἐπὶ τῷ ὠκεανῷ ἔλθῃ τὰς ἡϊό-
 τας, καὶ καὶ Θεοὶ, τοῖς μὲν ἀνίχαρτες ἀγχεῖ μάλα, τοῖς
 δὲ καταδουόμενοι. οἷοι δὴ τάτοις Πλάτωνα ἀντιχειροτορεῖ
 καὶ ἀντιμοθετεῖν, ἀλλ' εἰχ ὁμόφωνον εἶναι καὶ ὁμοπαθῆ
 καλλίσης φωνῆς, καὶ ἀληθευάτε πάθῃς; τί πῶτο ἥλιος;
 ὄφθαλμὸς λέγει, τί πῶτο βρονταί; ἀκοὴ λέγει, καὶ τὸ
 τεχνίτῳ προθεῖ, καὶ καταμαυτόμεται τῆς τέχνης. Εἰ δὲ εἴ-
 γασόντο ἐν τῇ ξύμπαντι αἰῶνι δύω πτε καὶ τρεῖς, ἀθεοί, καὶ

παπεινόν, καὶ ἀναιδὲς γένος, καὶ πεπλανημένον μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἐξηπατημένον δὲ ταῖς ἀκοαῖς, ἐκτετριμένον δὲ τὴν ψυχὴν ἀλογον, καὶ ἄγονον, καὶ ἄκαρπον, ὡς ἄθυρος λείων, ὡς βῆς ἄκερως, ὡς ὄρνις ἄπτερος, καὶ καθόλου ὅμως τῷ γένει πρόσθι τὸ θεῖον. ἴσασι γὰρ ἔχ' ἐκόντας καὶ λέγουσιν ἀκούτες. καὶν ἀφίλης αὐτῷ τὸ ἀγαθόν. ὡς Λόβυππος· καὶν προθῆς τὸ ὁμοπαθεῖς, ὡς Δημόκευτος· καὶν ὑπαλλάξῃς τὴν φύσιν, ὡς Σξάπων· καὶν δῶς τὴν ἠδονὴν, ὡς Εἰπίκερος· καὶν μὴ εἶναι φῆς, ὡς Διαγόρας· καὶν ἀγροεῖν τὴν φῆς, ὡς Πρωταγόρας. Τάπως μὲν ἔν εἰς αὐτὸ χαίρειν, μὴ δυναμένους ἐπαύραθαι τῷ ἀληθῆς ὄλῳ καὶ ἀρτίῳ, ἴστας δὲ ἐπ' αὐτὸ ἀσαφεῖς ἔδῃ; καὶ πεπλανημένους. αὐτοὶ δὲ δὴ τί δράσωμεν, ἢ εἰπωμεν, ἐκ τῆς λοξῆς τὰ ἴσθη αὐτῆς σκεφάμενοι, εἰδὲ ὅσον εἰδῶλοις ἀτυχοῖτες; ἀλλ' ἔμεν Οἰδυσσεὺς προχῶν τῇ ξυῆ, εἰς ὠκυπλὴν ἀτελεθῶν, ἰσκέπτετο τῷ ἔχόντων τὰ ἴσθη. Ἡρ' οἴγ' ὑβρισαίτε, καὶ ἀγροεῖτε, εἰδὲ δίκαιοι; ἢ ἐ φιλύξενοι, καὶ σφιν τόος ἐστὶ Θεοδῆς; ἡμεῖς δὲ ἄρα ἐ πολμήσομεν, ἀναβιβασάμενοι τὸν λογισμὸν εἰς τινὰ ὠκυπλὴν ἀνω τῆς ψυχῆς, ὠκυπλέφαθαι τὰ τῆς Θεῆς ἴσθη, τίνα χώραν ἔχει, τίνα φύσιν, ἀναπήσομεν δὲ ἀμυδρῶς ἰδόντες; εἴθε μοι μαρτεῖον ἴσθη ἐν Διὸς, ἢ Ἀπόλλωνος, ἐ λοξὰ ζητησῶμεν, εἰδὲ ἀμφίβοθα. ἠρόμεν ἄν τὸν Θεόν, ἐ τὸν Κροῖσσε λέβητα, τῆ Βασιλείων ἀιοητοτάτα καὶ μαγείρων δυσυχεστάτα, ἀλλ' εἰδὲ θαλάττης μέθρα, εἰδὲ ἀειθρὸν φάμεν. ἠμέλησα δ' ἄν καὶ τῶ σερμῶν τῶν ἐρωτημάτων, ἐπίασι Μῆδοι, πῶς φηλάσομαι; καὶν ὁ Θεὸς μὴ συμβελλῆ, τὰς εἰρήρεις ἔχω. ἐπιθυμῶ Σικελίας, πῶς λάβω; καὶν γὰρ ὁ Θεὸς μὴ κωλύῃ, ἰ Σικελία πολλή. ἐμοὶ δὲ σαφῶς ὁ Ἀπόλλων ἐκ Δελφῶν φησὶ τῷ Διὸς ἀποκρινάθω, ἢ ὁ Ζεὺς αὐτὸς ὑπὲρ αὐτῆς, ἢ εἰς Ἐπαυρῆας ὑπεφῆκας τῷ Θεῷ ἀνὴρ ἀττικὸς, μὲν

φικός· ὑποκρίνεται δὲ ὡς· τῆ τὸ ἀνθρώπου ψυχῆ δύω ὀρί-
 γάνων ὄντων πρὸς συνέσειν, τὸ μὲν ἀπλῆ, ὃν καλεῖται
 ἦν, τὸ δὲ ποικίλη καὶ πολυμερῆς καὶ πολυζώπος, ἃς αἰ-
 θήσεις καλεῖται, συνῆπται μὲν αὐτῷ ἢ ἐργασία, κα-
 χάται δὲ ἢ ἔσθια, ὡς δὲ ταῦτα πρὸς ἀλλήλα ἔχει, ἔ-
 πω καίκεῖνα ἂν ὄσθι ταῦτα ὄργανα· καὶ ἀφῆρει νοητὸν αἰσθη-
 τῶν, ὅσον μὲς αἰσθήσεως· ἔστι δὲ τῶν καὶ μὲν τὴν ὁμιλίαν
 θαυτερον γνωριμώτερον, τὸ αἰσθητὸν· τὰ δὲ νοητὰ, ἄγνω-
 στα μὲν ταῖς ὁμιλίαις, γνωριμώτερα δὲ τῆ φύσει· ζῶα
 γάρπη καὶ φυτὰ, καὶ λίθοι, καὶ φωναί, καὶ θυμοί, καὶ ὄρ-
 μαί, καὶ χήματα, καὶ χρομαί, ὑπὸ τῶ ἔθους ζυωαγειρόμε-
 να, καὶ τῆ καθ' ἡμέραν διαίτη ἀνακρινάμενα παρακρούακε-
 τὴν ψυχῆν, καὶ ἀναπέπεικε μὴδὲν ἄλλο ἠγεῖσθαι εἶναι,
 ὅτι μὴ ταῦτα· τὸ δὲ νοητὸν ἀπὸ πηλαγμοῦ τῆς τῶν ἐπα-
 φῆς καὶ ἐπερίσεως, αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ὀράσθαι πέρυκεν ὑπὸ
 τῶ μὲν· ὃ δὲ τῆ πάση ψυχῆ ἐμπεφυτῶμενός ἀφαστάται ὑπὸ
 τῶ αἰσθήσεων, καὶ ταραττεται, καὶ ἀχολίαν ἄγει, ὡς μὴ
 διορᾶν τὰ αὐτῶ θεάματα· ἦδη δὲ καὶ δημαγωγηθεῖς αἰσ-
 τεῖσθαι, ὡς συμφθέγγεσθαι ταῖς τῶ αἰσθήσεων φωναίς,
 καὶ μὴδὲν ἠγεῖσθαι ἄλλο εἶναι· πᾶσι τὰ ὀρατὰ καὶ αἰσθητὰ καὶ
 ὀσφρατὰ καὶ γήεα καὶ ἀπτά· Ὡς περ ἐν ἐν συμποσίῳ με-
 τῶ κρέασι πολλῆς, καὶ οἶνε χρομῶν, καὶ αὐλῶν ἠχῶ καὶ συ-
 εγγων καὶ φαρμάτων καὶ θυμιαμάτων, ἀνδρὸς αἰετὶ καρτερῶ
 συωαγειρότος καὶ συτεῖλωτος, καὶ τὰς αἰσθήσεις ὑποσρέφοντος
 πρὸς τὸ κηφάλιον καὶ κόσμιον· ἔπος αἰμέλει καὶ ἐν τῆ τῆ
 αἰσθητῶν, καλοφωνία, χαλεπὸν εὐρεῖν γήφορτα ἦν, καὶ
 θυμώμενον προσβλέπειν τοῖς αὐτῶ θεάμασι· Καὶ μὲν δὲ
 καὶ ἢ τῶ αἰσθητῶν φύσις πολυειδής τε ἔσθια, καὶ συμπιθο-
 ρημενὴ καὶ ῥέεσα, ἐν μεταβολῇ παντοία, συνδιατίθησι
 αὐτῆ τὴν ψυχῆν, ὡς καὶ μεταβιβάζουσα αὐτῶ ὄσθι τὴν
 τῶ κατὰ φύσιν, εἰσισμῶν τε ἔσθια καὶ ἰσραία, μὴ δύναι-
 θαι

θαί διοραῖν ἀσφαλαῖς ὑπὸ τῆ σάλυ καὶ τῆ τεράχῃ κρα-
 δαιρομήλιω. οἷόν περ ξυμβαίνειν φιλεῖ καὶ τοῖς ἐκ τοῦ εἰς
 ἡπειρον ἀποβᾶσι· μόλις γάρ περ καὶ τέπις ἴσεται τὸ σῶ-
 μα ὑπὸ τῆ ἐν τῷ κλύδωνι ἕδρας κινόμενον τε καὶ φερε-
 ρόμενον καὶ σειόμενον. Ἐν ποτέρῃ δὴ τῆ φύσει τῶν τῶν
 Θεοῦ τακτέον; ἄρα ἐκ ἐν τῆ σασίμῳ καὶ ἐδραιώτῃ, καὶ ἀ-
 πηλαγμῶν τῆ ῥοίματος τέτι καὶ τῆς μεταβολῆς; τί γάρ
 αὐτὸ καὶ τῆ ὄντων σαῖν ὅτι μὴ τῷ Θεῷ ἐπαφισταμῶν τῆς ἐ-
 κείνα φύσεως; Εἰ δέ σοι πρὸς τὸ πᾶν ἀσπέρτινος χειρα-
 γωγίας δεῖ, ἔπερ τῷ λόγῳ. ὁ δὲ ἐρήσεται διαιρέμενος τὰς
 γνωσιματάς φύσεις δίχα, καὶ τῶν ἑτέραν τῶν τιμιωτέρων
 τέμενων αἰεὶ, ἔς' αὐτὸν ἐφίκεται τῷ μὲν ζητημῶν τῆ ἔντων.
 Τοίνυν τὰ μὲν ἀφυχα, τὰ δὲ ἐμφυχα. καὶ τὰ μὲν ἀφυ-
 χα λίθοι καὶ ξύλα καὶ ὅσα τοιαῦτα· τὰ δὲ ἐμφυχα φυτὰ καὶ
 ζῶα. κρείττον δὲ ἐμφυχον ἀφύχα. τῆ δὲ ἐμφύχα, τὸ μὲν
 φυτικόν, τὸ δὲ αἰσθητικόν. τὸ αἰσθητικόν τῆ φυτικῶν κρείτ-
 τον. τῆ δὲ αἰσθητικῶν, τὸ μὲν λογικόν, τὸ δὲ ἀλογον.
 κρείττον δὲ τὸ λογικόν τῶ ἀλόγῳ. ἀλλὰ καὶ ἐν λογικῇ φυ-
 χῇ, ἐπειδὴ περ ὅτιν ἢ πᾶσα ὡσπερ ἀθροισμά τι, θρεπτι-
 κόν, αἰσθητικόν, κινήτικόν, παθητικόν, νοητικόν. ὅρ ἔρ
 ἔχει λόγον τὸ ἐμφυχον πρὸς τὸ ἀφυχον, τὸν αὐτὸν τῆτον
 ἔχει καὶ ἡ οὐρανῆς φυχή πρὸς τῶ ἄλλῳ φυχίῳ. καὶ διλαδῆ
 ὡς κρείττον ἢ οὐρανῆς φυχή τῆς ὅς ἀπᾶτων ἡθροισμῶν.
 Πᾶ τοίνυν τῶν τῶν Θεοῦ τάττωμῳ; πότερα ἐν τῷ ἀθροίσ-
 ματι; ἀλλὰ εὐφημεῖν ἀξίον. λείπεται δὴ ὡσπερ εἰς ἀκρό-
 πολιν ἀναβιβασαμῶν τῷ λόγῳ τὸν Θεὸν ἰδρῦσαι καὶ τὸν
 ἐν αὐτὸν ἀρχηγικώτατον. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα διφυῆ ὄρα.
 τῆ γὰρ νῆ ὁ μὲν νοεῖν πέφυκε καὶ μὴ νοεῖν, ὁ δὲ καὶ πέφυκε
 ἀλλὰ καὶ ἔτος ἢ πωτέλεος, αὐτὸ μὴ ποροθῆς αὐτῷ τὸ καὶ νοεῖν
 αἰεὶ, καὶ πάντα νοεῖν, καὶ μὴ ἄλλοτε ἄλλα. ὡσε εἰπ αὐτὸν
 τελείατος ὁ νοεῖν αἰεὶ, καὶ πάντα, καὶ ἅμα. Εἰ δὲ βέλει,

εἰκαζέ μοι τὸ λεγόμενον. τὸν μὲν θεῖον εἶναι, τὰ ὄρα· τὸν
 δὲ ἀνθρώπινον τὰ λέγειν. ὀφθαλμὸς μὲν γὰρ βολὴ ὀξύτα-
 τον, ἀθρόως ἀσῶσα τὴν αἰδήσιν τῆ ὀρωμῆς. λόγος δὲ
 ἐνέργεια εἰσὶν χολαίῳ βαδίσματος. μάλλον δὲ ταύτη εἰκα-
 ζέσθω. ὁ μὲν θεῖος νῆς καὶ τὴν πρὸς βολῆν τῆ ἡλίου πᾶ-
 τα ἐφορᾷ τὸν ἐν τῇ γῆ τύπον ἀθρόως. ὁ δὲ ἀνθρώπινος
 καὶ τὴν πορείαν αὐτῆ ἀλλοτε ἄλλα τὰ μέρη τῆ ὄλης ὀπιπα-
 ρθουμῆς. Τῶν μὲν δὲ ὁ ἐξ ἀκαδημίας ἡμῶν ἄγγελος
 πατέρα καὶ ζήνητι τῆ ζύμπαντος καλέσει. τίς ὄνομα μὲν
 εἰ λέγει, εἰ δὲ εἶδεν. εἰ δὲ χόσας λέγει, εἰ γὰρ εἶδεν· εἰ δὲ
 μέγιστος λέγει, εἰ γὰρ ἤφατο. φύσεις αὐτῶν σαρκῶν καὶ ὀφ-
 θαλμῶν σωώσεις. τὸ δὲ θεῖον αὐτὸ ἀόρατον ὀφθαλμοῖς,
 ἀρρητὸν φωνῇ, ἀναφές σαρκί, ἀπαθές ἀκοῇ, μόνον δὲ τῆ
 τῆς ψυχῆς καλλίστῳ καὶ καθαρωτάτῳ καὶ νοερωτάτῳ καὶ κεφο-
 τάτῳ καὶ πρεσβυτάτῳ, ὄρατὸν δὲ ὁμοίωτα, καὶ ἀκαστὸν δὲ
 συγχέσθαι, ὅλον ἀθρόον ἀθρόα σωώσεις πρὸς ἀγινόμενον.
 Ὡς περ εἶναι εἰς ὀπιθυμεί εἶδεν τὸν ἡλίον, εἰ καὶ ταῖς ἀ-
 κοαῖς ὀπρᾶται αὐτῆ τὴν σωέσιν, καὶ εἰς τῆς ἐν φων-
 ναῖς ἀρμοῖας ἐρᾷ, τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῆ μεταδιώκει,
 ἀλλ' ἔφει μὲν ἐρᾷ χρωμάτων, ἀκοῇ δὲ ἀκαστῶν· ἔπειτα δὲ
 καὶ νῆς νοητῆ ὀρᾷ, καὶ νοητῆ ἀκείει. Τῶν ἔστιν ἀμίλει τὸ
 τῆ Συρακυσίᾳ ἀνιγμα. νῆς ὀρᾷ, καὶ νῆς ἀκείει. πῶς
 οὐδ' ὀρᾷ νῆς καὶ πῶς ἀκείει; ὀρᾷ τῆ ψυχῆ καὶ ἐρᾷ μί-
 νη πρὸς τὸ ἀκίρατον ἐκεῖνο φῶς ἀαβλέπων καὶ μὴ σκοτο-
 διριῶν, μηδὲ εἰς γῆν καταφερόμενος, ἀλλ' ὀπτοφράττων
 μὲν καὶ τὰ ὄρα, ὀπτοφρέτων δὲ τὰς ὀφεις καὶ τὰς ἄλλας
 αἰδήσεις ἐμπάλιν πρὸς ἑαυτὸν, καὶ ἐκλαθόμενος μὲν τῆ
 κάτω οἰμωγῶν καὶ εὐνοῶν καὶ ἡδονῶν καὶ δόξων καὶ τιμῆς
 καὶ ἀτιμίας, ὀπιθέσθαι δὲ τὴν ἡγεμονίαν αὐτῆ λόγῳ ἀ-
 ληθεῖ καὶ ἐρωτῇ ἐρᾷ μόνῳ· τῆ μὲν λόγῳ φράζοντι ἢ
 καὶ ἰσῶσαι, τῆ δὲ ἐρωτῇ ὀπταμένῳ, καὶ τὰς πόνους τῆς πο-
 ρείας

ρείας πειθοῖ καὶ χάρισιν ἐπελαφρυώνοντι. ἴσῃσι δὲ ἐκείσε,
 καὶ ἀφισαμύω τῷ κάτω, αἰεὶ τὰ πρόθεον σαφῆ καὶ εὐλαμ-
 πέσασα καὶ τῷ τῷ Θεῷ φύσιν προοιμιαζόμενα. καὶ ποροδό-
 μος μὲν ἀκέραι τῷ φύσιν τῷ Θεῷ, ἀνελθῶν δὲ ἰσῃσι. τέ-
 λος δὲ τῆς ὁδοῦ εἴη ὁ Οὐρανός, ἐδὲ τὰ ἐν τῷ Οὐρανῷ
 σώματα (καλὰ μὲν ἦν καὶ ταῦτα καὶ θεασίεσσα, ἀτὰ ἐκεί-
 να ἔργοισι ἀκρίβη καὶ γνήσια, καὶ σπὸς τὸ κάλλιστον ἡρμοσ-
 μένα) ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπέκεινα ἔλθεῖν δεῖ, καὶ ὑπερκύψαι
 πρὸς Οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τὸν ἀληθῆ τόπον, καὶ τῷ ἐκεῖ γα-
 λυῖω. εἴθ' ἐκ ἐς ἄτ' ἄρα χειμῶν πολὺς, ἐδέποτ' ὄμβρω
 δόεται, ἀλλὰ μάλ' αἰθρηπέπταται ἀνέφελος, λάμπη δ'
 ἐπιθέδραμῳ αἴγλη. μηδενὸς ἐνοχλῦντος τῷ θῆαν πάθους
 σαρκίνε, οἷα εἴωρο ἐνοχλεῖ τῷ δειλαίω ψυχῷ, ὅσον
 αὐτῇ τὰ φρονεῖν ἐνέσιν ὑπὸ τῷ μυκηθμῷ καὶ τῷ θορύβῳ
 καταβάλλοντα. Πῶς ἦν αὐτῆς σωίη Θεὸν ὑπὸ πλήθους
 ἐπιθυμιῶν καὶ λογισμῶν ἀλλοκότων παραττόμενος; εἰ μάλ-
 λον ἐν δημοκρατίᾳ πολυφάνω καὶ σιωπετραγυμῷ, σωίη
 αὐτῆς νόμος καὶ ἄρχοντος. ἀνδρῶν δὲ ἐν πολλῷ ὀμαδῷ πῶς
 πάντις ἀκέραι; καταπεσῶσα ἦν ἡ ψυχὴ εἰς τῶν τὸν θό-
 ρυβον, καὶ δῶσα ἑαυτῷ ἐπ' ἀμηχαίε φέρεται κύματος,
 νήχεται δυσέκνύσον πέλαγος, ἐς ἃ αὐτῇ φιλοσοφία ὑπο-
 δέχεται, ὑπερβαλέσα τῆς ἑαυτῆς λογισμῆς, ὡσπερ τὸ κρᾶ-
 διμον τῷ Οὐρασεῖ ἢ Δολκοθεῖα. πῶς ἔν αὐτῆς ἐκνήξαιτ'
 αὐτῇ καὶ ἴδοι τὸν Θεόν; Τὸ μὲν ὅλον ὀφεί τότε, ἐπειδὴ
 πρὸς αὐτὸν καλῆ, καλέσει δὲ ἐκ εἰς μακρῶν. ἀνᾶμεινεν
 τῷ κλησῖν. ἤξει σοι γῆρας ὀδηγῶν ἐκεῖ. καὶ θάλατος,
 ὃν ὁ μόν' δειλὸς ὀδύρεται καὶ προσιόντα δέδρα καὶ δὲ ἐρα-
 σῆς τῷ Θεῷ ἐκδέχεται ἄσμενος, καὶ προσιόντος θαρσει.
 Εἰ δὲ καὶ νῦν ἤδη μαθεῖν ἐρας τῷ ἐκείνῳ φύσιν, πῶς
 τις αὐτῷ διηγήσεται; καλὸν μὲν ἦν εἶναι τὸν Θεόν, καὶ
 τῷ καλῶν τὸ φανερώτερον, ἀλλ' εἰ σῶγια καλῶν, ἀλλ' ὀδῶ
 καὶ

καὶ τῷ σώματι ἐπὶ ῥεῖ τὸ κάλλος. εἰδὲ λειμῶν καλός,
 ἀλλ' ὄψου καὶ ἃ λειμῶν καλός, καὶ παταμῆ κάλλος, καὶ
 θαλάσσης, καὶ Οὐρανῆ, καὶ τῷ ἐν Οὐρανῷ Θεῶν. παρ
 τὸ κάλλος τῶτο ἐκείθεν ρεῖ, ὅν ἐκ πηγῆς ἀενοῦσά καὶ ἀκκ
 ράτω. καθόσον δὲ αὐτῆ μετέχου ἕκαστα, καλὰ καὶ ἑδραία
 καὶ σωζόμενα. καὶ καθόσον αὐτῆ ἀπολείπεται, αἰχρὰ
 καὶ θλαυόμενα καὶ φθειρόμενα. Εἰ μὲν ταῦτα ἴκανα,
 εἰρήκας τὸν Θεόν. εἰ δὲ μὴ, πῶς τις αὐτὸν αἰείζεται;
 ἐκότε γάρ μοι μήτε μέγας, μήτε χῶμα, μήτε χῆμα,
 μήτε ἄλλο τι ὕλης πάθος. ἀλλ' ἅσπερ αὖ εἰ καὶ σῶμα
 καλὸν ἀπεκρύπτετο, πρὸς τὴν θείαν ὑπὲρ ἐδήκων πολλῶν
 καὶ πενήτων, ἀπέδυσεν αὐτὸ ἐρασῆς, ἵνα ἴδῃ σαφῶς.
 ἔτι καὶ καὶ ἀπέδυσον καὶ ἀφελε τῷ λόγῳ τὴν πρὸ βολῆν
 παύτῃ, καὶ τὴν ἀχολίαν πῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τὸ καταλει
 πόμενον ὄφει αὐτὸ ἰκεῖνα οἶον ποθεῖς. εἰ δὲ ἐξαδερῆς
 πρὸς τὴν πῶ παθός καὶ δημιουργῆ θείαν, ἀρκεί σοι τὰ ἔρ
 γα ἐν τῷ παράτῃ ὄρατ, καὶ προσκινεῖν τὰ ἔργονα πολλὰ
 καὶ παντοῦσκά ὄντα, ἔχ ὅσα Βοιωτίος ποιητῆς λέγει. ἔ
 γάρ τρισμῦελοι μόνον Θεοὶ Θεῶν παῖδες καὶ φίλοι, ἀλλ' ἀλη
 κτοι ἀειθρῶν. τῶτα μὲν κατ' Οὐρανὸν αἰ ἀστέραν φύσεις,
 καὶ τὸ δ' αὖ κατ' αἰθέρα αἰ δαιμόνων εἰσία. Βέλομαι δὲ
 σοι δεῖξαι τὸ λεγόμενον σαφισέρε εἰκόνι. ἐνὸς μεγάλῃ
 ἀρχῆν καὶ Βασιλείαν ἐρρωμένῃ, πρὸς μίαν ψυχῆν Βα
 παλέως τοῦ αἰείσου καὶ πρεσβυτάτη συμπαύτων νοσεύκωτων
 ἐκόντων. ὄρον δὲ τῆς ἀρχῆς ἔχ Ἄλιον ποταμῶν, εἰδὲ
 Ἑλλησποντον, εἰδὲ τὴν Μαιῶτιν, εἰδὲ τὰς ἐπὶ τῷ Ὠκεῖ
 καὶ ἠέρας, ἀλλ' Οὐρανὸν καὶ γῆν, τὸν μὲν ὑψὲ, τὴν δ'
 ἀνερθευ. Οὐρανὸν μὲν οἶον πείχός τε ἐληλαμένον ἐν κύ
 κλω, ἀρρηκτον, πάντα χῆματα ἐν ἑαυτῷ εἶγον. τὴν δὲ
 οἶον φρερῶν καὶ δεσμῆς ἀλιθῶν σωμάτων. Βασιλεῖα δὲ
 αὐτῶν δὴ τὸν μέγαν ἀβιμέντα, ἅσπερ νόμον παρέχοντα
 τοῖς

τοῖς πειθομονοῖς σωτηρίαν ὑπάρχουσα αὐτῶν· καὶ κοινωνίαν
 τῆς ἀρχῆς, πολλὰς μὲν ὁρατὰς Θεοῦ, πολλὰς δὲ ἀφανεῖς·
 τὰς μὲν πρὸς τὰ πόρθηρα εἰλημονίας, οἷον εἰσαγγελίας
 τινὰς καὶ βασιλεῖς συγγρησάτης ὁμοξαπίζας αὐτῶν καὶ συ-
 νεσίους, τὰς δὲ κάτω ὑπερέτας, τὰς δὲ ἐπι τάπων καταδέ-
 σέρας· καὶ ἀποδοχίω ὁράς, καὶ τάξιν ἀρχῆς καταβαίνουσα
 ἐκ τῆς Θεῶς μέχρι γῆς.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
 ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

